

Як забезпечити незалежність енергорегулятора

Презентація результатів дослідження

Андрій Бойцун
директор з досліджень ЦЕС
11 березня 2016 року
Громадське обговорення "Новий
енергорегулятор: перспективи
реформування"

1. Слабка незалежність НКРЕКП
2. Призначення членів комісії
3. Фінансова незалежність
4. Ротація членів комісії

Слабка незалежність НКРЕКП

Критерії незалежності

Слабка інституційна незалежність

- ✗ Не передбачено у Конституції
- ✗ Створена указом Президента
- ✗ Членів комісії призначає Президент
- ✗ Більшість рішень потребують узгодження Державної регуляторної служби України
- ✗ Рішення проходять державну реєстрацію в Міністерстві юстиції України

Інституційна
незалежність

- ✗ Відсутні адекватні вимоги до рівня професіоналізму та досвіду членів Комісії, апарату Комісії
- ✗ Непрозорий відбір членів Комісії
- ✗ Президент затверджує граничну чисельність працівників
- ✗ Відсутня схема ротації членів комісії
- ✗ Неповна прозорість засідань Комісії

Функціональна
незалежність

- ✗ Регулятор фінансується з державного бюджету, не може визначати бюджет самостійно
- ✗ Заробітні платні членів комісії та працівників нижчі, ніж у компаніях на ринках, що регулюються
- ✗ Надходження від діяльності компаній на ринках, що регулюються, передаються до державного бюджету

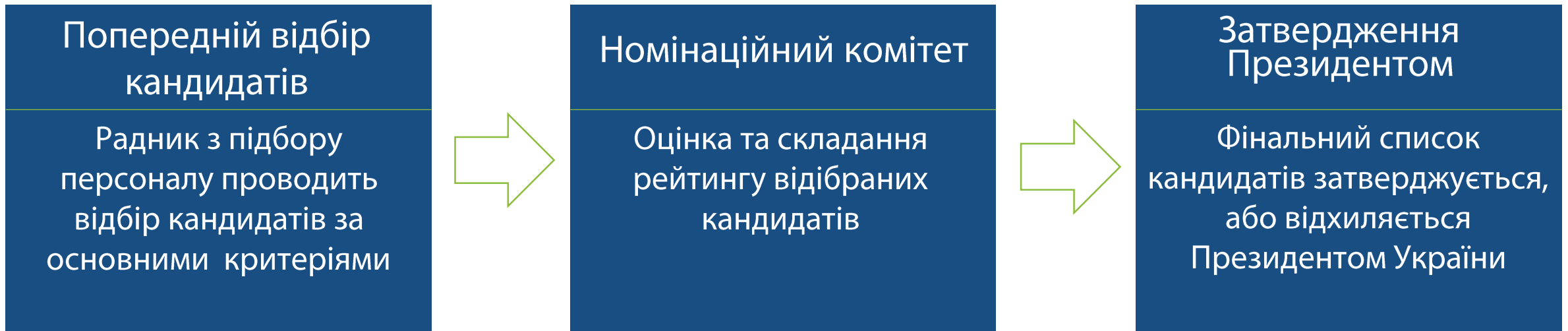

Фінансова
незалежність

Призначення членів комісії

Процес призначення

- Визначення оптимальної кількості членів комісії відповідно до функцій регулятора;
- Встановлення чітких критеріїв для досвідченості та рівня професіоналізму членів комісії;
- Відбір кандидатів згідно з їх відповідністю цим критеріям.

- Члени номінаційного комітету мають призначатися різними інституціями;
- Максимально прозорий процес, пропонується забезпечити доступ громадськості до процесу відбору;
- Оцінка та складання рейтингу відібраних до «фіналу» кандидатів.

- «Фінальний» список кандидатів повинен складатись за принципом один кандидат на одне місце;
- Президент не відноситься до жодної із гілок влади, тому видається нам найбільш придатним інститутом;
- Має право або затвердити, або відхилити весь список із поясненням причин;
- Не повинен мати права призначати кандидатів зі списку вибірково.

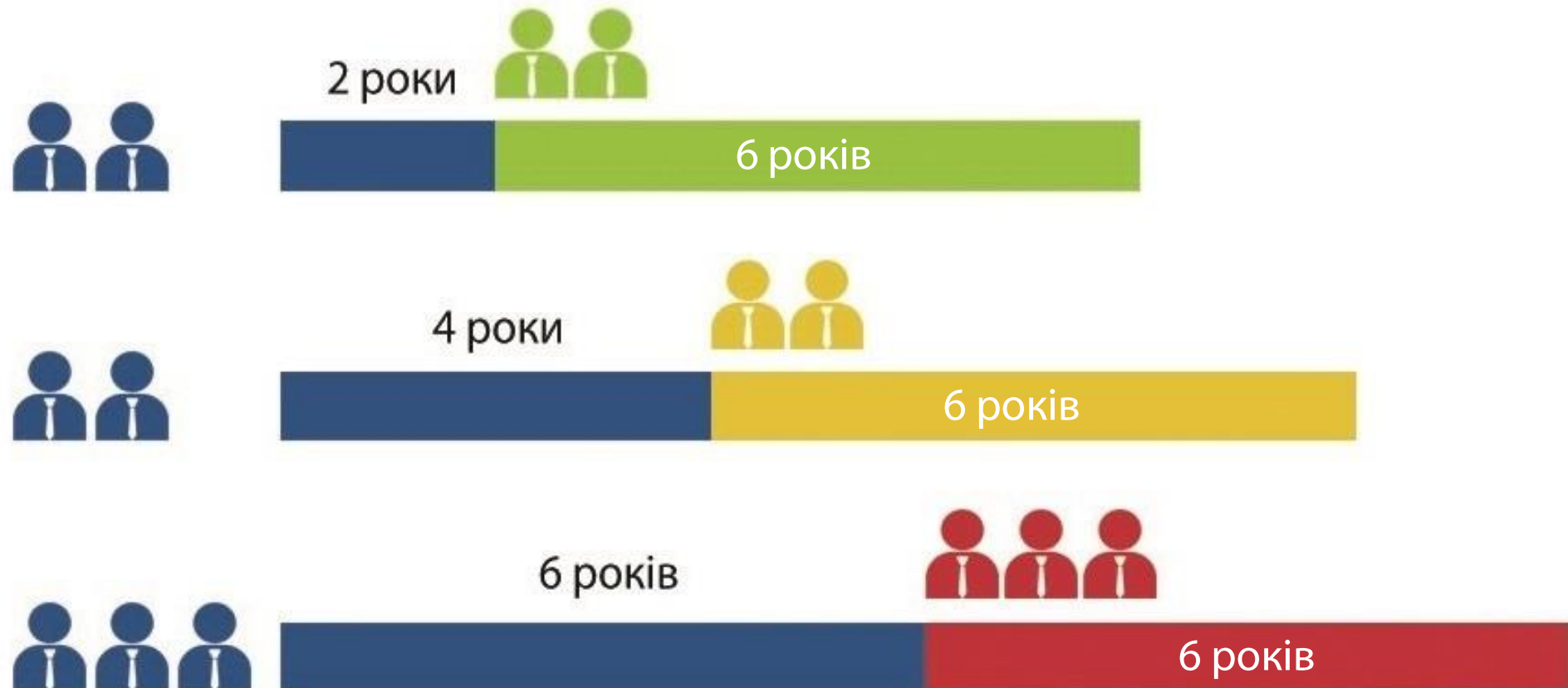
Фінансова незалежність

- НКРЕКП повинна мати окремий бюджет;
- Бюджет затверджується Бюджетною радою (наприклад, сформованою із членів Комітету Верховної Ради України з питань бюджету);
- Задля проведення коректних розрахунків витрат та доходів доцільно залучити незалежних аудиторів;
- Зобов'язати регулятор оприлюднювати надходження та витрати щоквартально та щорічно надавати звіт про його діяльність та стан його фінансів.
- Джерелами фінансування можуть бути - внески на регулювання, ліцензування, дозволи, сертифікація, внески за злиття компаній на ринку; а також кошти, надані міжнародними та донорськими організаціями

- Заробітна платня працівників повинна встановлюватись комісією;
- При встановленні зарплатні орієнтуватися на її рівні у регульованій галузі промисловості;
- Заробітна платня членів комісії повинна затверджуватися незалежною інституцією (наприклад, парламентом або Бюджетною радою);
- Рівень має відповідати рівню заробітної платні топ-менеджменту компаній, що працюють на регульованих ринках, або зарплатні членів комісій інших регуляторів (наприклад, НБУ).

Ротація членів комісії

Позитивні результати реформи

Позитивні результати реформи

Споживачі	• покращення якості послуг; • захист прав споживачів.
Компанії, зацікавлені у чесній конкуренції <i>(у т. ч. нові гравці, зокрема іноземні компанії, які бажають інвестувати в Україну)</i>	• зменшення негативного ефекту від діяльності природних монополій та великих компаній на ринку; • запровадження міжнародних стандартів та прозорості діяльності ринку.
Держава/бюджет	• розмежування діяльності уряду та незалежного регулятора; • зменшиться навантаження на бюджет; • залучення у галузь іноземних інвестицій; • створення нових робочих місць; • наповнення державного бюджету через податки.
Регулятор	• високопрофесійні фахівці в апараті регулятора; • ринковий рівень заробітної плати.
Інші регуляторні органи	• запровадження єдиних критеріїв призначення та незалежності членів комісії для всіх регуляторів; • діяльність таких колегіальних органів буде прописано у Конституції України.

Центр економічної стратегії (ЦЕС) – незалежний центр досліджень державної політики, який було засновано в травні 2015 року.

Завдання ЦЕС – підтримка реформ в Україні задля досягнення стійкого економічного зростання.

Центр економічної стратегії не підтримує жодні політичні партії чи політичних лідерів.

Як забезпечити незалежність енергорегулятора

вул. Саксаганського, 36Д,
Київ, 01033, Україна
тел.: (044) 492-7970
office@ces.org.ua

www.ces.org.ua
facebook.com/cesukraine
twitter.com/ces_ukraine